

Harvard'a Uzanan Yol

Dr. Ulaş Çıkla
Endovascular and Operative Neurovascular Fellow
Harvard University
Beth Israel Deaconess Medical Center

Görüşmeyi yapan ve derleyen: Dr. Şahin Hanalioğlu (GNK-YK)

Kendinizden kısaca
bahseder misiniz

1979 yılında Yalova'da doğdum. İlk ortaokul ve lise eğitimimi Yalova'da tamamladım. 1997'de İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesini kazandım ve tıp doktoru olma maceram bu şekilde başlamış oldu. Ardından İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Beyin Cerrahisi bölümünden 2010 yılında uzmanlığımı aldım. Gümüşhane Devlet Hastanesi'nde 2 yıllık zorunlu hizmetimi tamamladım. 2012'den bu yana mesleki anlamda kendimi geliştirmek üzere geldiğim Amerika'da yaşamaktayım. Yedi yıl boyunca Wisconsin Üniversitesi'nde gözlemci, araştırmacı, eğitmen, laboratuvar yöneticisi gibi çeşitli pozisyonlarda görev yaptım. 2019'da Yale Üniversitesi'nde endovasküler beyin cerrahisinde yan dal ihtisası yaptım. Şu an Harvard Üniversitesi Endovasküler ve Operatif Nörovasküler Beyin cerrahisi yan dal programının 2. yılındayım. Evli ve 1 çocuk babasıyım.

2012 yılında Amerika'ya gittiniz.
Peki bu süreç nasıldı

Beyin cerrahisi asistanlığı esnasında katıldığım bir Türk Nöroşirürji Derneği eğitim toplantısında Prof. Dr. Mustafa Başkaya'nın bir konuşmasını dinledim. Amerika'da anatomi laboratuvarında yaptıkları çalışmaları, hayvan deneylerini, bi-

Uçamıyorsan koş,
koşamıyorsan yürü,
Yürüyemiyorsan emekle,
her ne yaparsan yap
ileriye doğru gitmeye
devam et.

limsel araştırma projelerini paylaştı bu sunumda. O zamanlar eğitim aldığım SSK Eğitim Hastanesinde bu ve benzeri laboratuvar ya da akademik araştırma olanaklarına ne yazık ki sahip değildik ve ben de bunun eksikliğini yoğun bir şekilde hissediyordum. Konuşmasının sonunda kendimi tanıtip, laboratuvarında çalışmak istediğimi ayrıca ameliyatlara gözlemci olarak katılmak istediğimi ifade ettim. Sağ olsun, Türkiye ve başka birçok ülkeden kendini geliştirmek, araştırma yapmak isteyen tüm öğrenci, asistan ve doktora laboratuvarının kapısının sonuna kadar açık olduğunu söyledi. Ben de mecburi hizmetim biter bitmez, Wisconsin'de Mustafa hocanın laboratuvarında aldım soluğu.

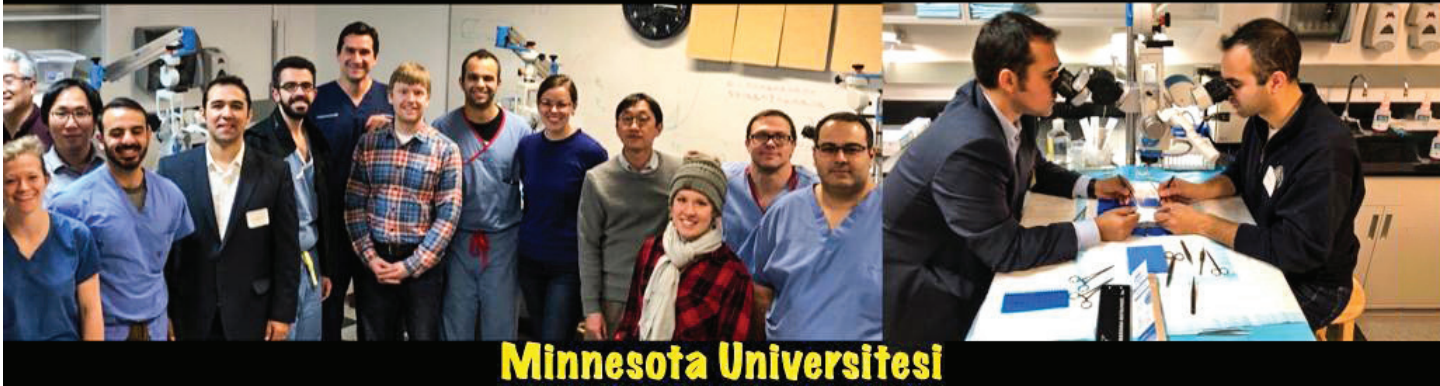
Zorlandığınız anlar oldu mu

?

“ Zorluklar, korkular, engeller hayat boyunca karşınıza çıkmaya devam edecek. ”

Elbette zorlandığım anlar oldu. Farklı bir sağlık sisteminde ana dilinizden başka bir dil konuşarak, anlamaya çalışarak dahil olmaya çalışıyorsunuz. Başarılı olmak, kendinizi kabul ettirebilmek için o dilde kendinizi iyi bir şekilde ifade edebilmeniz gerekiyor. Benim gibi devlet okullarında eğitim almış biri için İngilizcede yeterli seviyeye gelmek zaman aldı.

Bir diğer konu ise gelecek ile ilgili belirsizliklerdi. Mecburi hizmet döneminde Amerika'da beni ve ailemi kısa bir süre idare edebilecek kadar

bir birikim yapabilmıştım, ama daha sonrası için maddi bir gelire ihtiyacım olacaktı. Bulduğum bölümde çok çalışarak, olumlu etkileşimde bulunarak, verimli işler çıkararak, yaptığım işi sahiplenerek öncelikle cüzi bir miktar gelir elde edebileceğim 1-2 araştırma projesinde yer alma şansı bulabildim. Ardından da gerisi geldi. Gerisi geldi ama elbette ki bu çok da kolay değildi. Bir yandan bu araştırma projelerinde çalışırken, USMLE yani "United States Medical Licensing Examination" sınavlarını geçmem gerekiyordu. Bir baba ve eş olarak sorumluluklarımın yanı sıra bir yandan laboratuvarında çalışıyor, kalan zamanımda da bu sınavlara hazırlanıyordum. Tıp fakültesinden mezun olduktan bu kadar yıl sonra tekrar TUS sınavına hazırlanır gibi temel tıp bilimleri ve benzeri konuları çalışmak zorundaydım ve tıp öğrencilerinin taze bilgilerle kendi ana dillerinde girdikleri bir sınavda onlarla rekabet etmeye çalışıyordum. Bir gün oğlum Google Earth uygulamasında o dönem kaldığımız üniversite lojmanlarındaki evimizin adresini girmiş, "Baba, baba, Google Earth'te sen varsın" diye koşarak geldi yanıma. Eminim ki bunu okuyan arkadaşlarım beni çok iyi anlayacaktır. Kapalı alanda oturup ders çalışır, test çözerken bazen daraldığım, umutsuzluğa kapıldığım anlar olurdu. Evimizin hemen yanında bulunan yeşil alandaki piknik masasında çalışırdım ben de imkân buldukça. Belli bir süre sonra o piknik masasıyla bütünleştik diyebilirim. Sabah 5 gibi kalkıp birkaç saat çalışıp, iş çıkışında gece yarısına kadar çalışmaya devam ediyordum. Genç arkadaşlar için taze bilgilerle daha kolay olabilecek bir süreç, mezuniyetten 14-15 sene sonra aynı kolaylıkla olmuyor tabii. Açık havada çalışmak daha iyi hissettirir daha verimli çalışmama

yardımcı olurdu. Ben orada o piknik masasında çalışırken Google Earth kamerası da kayıt almış ve bizim için güzel bir anı oldu.

İnsanın ilerlemesi ve kendini geliştirmesi için çıktığı bu yolda zorluklarla karşılaşması, bazen umutsuzluğa kapılması çok olağan. Her aşamada ve yaptığın her işte buradaki sistemin içinden gelen, ana dilinde konuşan insanların önüne geçmen ve daha iyi olduğunu sürekli kanıtlaman gerekiyor. Bir zorlukların üstesinden geldikçe, bir diğerini karşılamak için güçlendiğinizi hissedeceksiniz. Zorluklar, korkular, engeller hayat boyunca karşınıza çıkmaya devam edecek. Öte yandan eğer yaptığın işte biraz da olsa zorlanmıyorsan, ileriye doğru gitmiyorsundur

“ Dağlara tırmanmak istiyorsan, kolay, düz, taşsız, engebesiz yolları seçerek bunu başaramazsın ”

diye düşünüyorum. Dağlara tırmanmak istiyorsan, kolay, düz, taşsız, engebesiz yolları seçerek bunu başaramazsın.

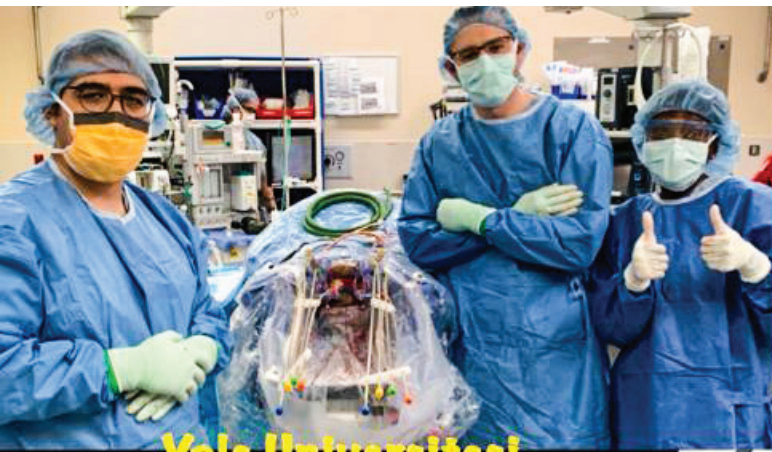
Yurtdışında çalışmanın avantaj ve dezavantajları nelerdir ?

?

Eğitim-Araştırma-Hizmet anlamında dengeli ve oturmuş bir sistemleri var. Çoğu zaman bu avantaj olarak karşımıza çıkıyor. Ayrıca tıpta-

ki bilimsel gelişmelere ve araştırmalara kolaylık sağlayan bir sistem mevcut. Aynı zamanda hekimlere ve diğer sağlık çalışanlarına genel olarak daha fazla kıymet verildiği aşikâr. Her ne kadar kolay olmasa da yabancı bir ülkeden gelip yükselmek için bana göre daha fazla imkânlar mevcut.

Elbette her şey güllük gülistanlık da değil. Ailenizden, sevdiklerinizden, arkadaşlarınızdan, ülkenizden uzak olmak sanırım en zor olan kısımlardan biri. Günlük hayatta yeni bir kül-

Yale Üniversitesi

Harvard Üniversitesi

türe alışmak da başlarda sıkıntılı olabiliyor. Bir problemi bilmediğin için kolay çözüm yollarını bilmediğin için daha uzun yollardan daha fazla efor sarf ederek bulmak zorunda kalabiliyorsun. Ayrıca hiç beklemediğin, ihtimal dahi vermediğin bazı şeyler, sorun olarak karşına çıkabiliyor.

ABD'de kariyer yapan bir nöroşirürjiyen olarak sizce Türkiye'deki Nöroşirürji eğitiminin artıları ve eksileri nelerdir

?

Öncelikle bilimsel araştırmalara ve eğitime devlet tarafından daha çok yatırım yapılması gerektiğini düşünüyorum. Hekimlerin kendilerini geliştirebilmeleri için daha çok imkanlarının olması ve bilimsel araştırma yapılması için daha çok motivasyon sağlanması gerektiğini düşünüyorum. Örnek olarak, Amerika'da tıp fakültesini bitiren bir öğrenci asistanlığa girebilmek için en azından birkaç tane bilimsel yayın yapmak zorunda. Asistanlık esnasında da bilimsel araştırma yapmaları yoğun bir şekilde teşvik ediliyor. Beyin cerrahisi asistanları asistanlık sırasında 1 yıllarını bilimsel araştırmalara ayırabiliyorlar. Elbette, bu bir daha oturmuş bir bilimsel altyapı oluşturuyor. Aynı zamanda sistematik olarak alınması gereken sınavlar teorik bilgilerini daha iyi bir düzeyde tutulmasını sağlıyor.

Öte yandan Türkiye'de daha çok hastaya hizmet vermek gerekliliği, daha kısa sürede daha çok vaka görmemize, ameliyat yapmamıza ve genel olarak tecrübe kazanmamızı sağlıyor.

Genç nöroşirürjiyenler ve adaylarına tavsiyeleriniz nelerdir

?

Deneyimli hekimlerin yanında bulunarak tecrübe elde edinin. Alanında uzman kişilerin görüşlerine başvurun ve tavsiyeler alın. Bilimsel eğitim ve çalışma disiplini gerektirse de mesleğimiz büyük ölçüde usta-çırak eğitimiyle ilerliyor. Örnek aldığınız kişileri iyi seçmelisiniz. Ben bu konuda çok şanslı olduğumu düşünüyorum. Beraber çalıştığım çok değerli hocalarım oldu. Sayın hocalarım Mustafa Başkaya, Murat Günel, Shahriar Salamat, Ajith Thomas ve burada adını saymadığım niceleri olmak üzere hepsinin mesleki ve kişisel gelişimimde çok büyük katkıları vardır.

“

Deneyimli hekimlerin yanında bulunarak tecrübe elde edinin.

Siz kendinize bir yol açtığınızda başkalarına da yollar açın, yardımcı olun, elinden tutun.

”

Meslektaşlarınız ve çalışma arkadaşlarınıza destek olun, bilginizi ve tecrübelerinizi paylaşın. Siz kendinize bir yol açtığınızda başkalarına da yollar açın, yardımcı olun, elinden tutun.

Yabancı dilinizi mutlaka geliştirin. Yabancı kaynakları ve tedavi yöntemlerini takip edin.

Kongre, bilimsel geziler gibi sosyal etkinliklere katılın. Sürekli okuyun ve kendinizi geliştirmek için hiçbir fırsatı kaçırmayın.

Son zamanlarda sağlık sektöründe özellikle kamuda sağlık hizmetlerinde başta doktorlar olmak üzere tüm sağlıkçıların çalışma koşullarının ağırlaştığını, maddi ve manevi olarak yıprandıklarını görüyorum. Kendilerini geliştirmeleri için dışarıdan bir motivasyon beklemek yerine iç motivasyonlarını oluşturup daima yaptıkları işi daha iyi yapmaya gayret göstermelerini diliyorum. Emeklerinin karşılığını bir gün elbet alacaklardır.

Martin Luther King'in çok sevdiğim bir sözü var. "Uçamıyorsan koş, koşamıyorsan yürü, Yürüye miyorsan emekle, her ne yaparsan yap ileriye doğru gitmeye devam et."

Umutsuzluğa yer yok. Hata yapmaktan korkmayın, kaybetmekten korkmayın, başarısız sonuçlar almaktan korkmayın. Mücadeleyi bırakmadığınız sürece asla kaybetmiş sayılmazsınız. Zorlukları, başkaları tarafından başarısızlık olarak değerlendirilebilecek şeyleri "çok kıymetli bir tecrübe edindim" diye karşılayın.